

Poznań, 2022-07-21

Prof. dr hab. Tomasz Banasiewicz
Dyrektor Instytutu Chirurgii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu
Kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej
i Onkologii Gastroenterologicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu
ul. Przybyszewskiego 49
60-355 Poznań
tel: 618691275; mail: tbanasiewicz@op.pl

Recenzja

**dorobku naukowego i osiągnięcia naukowego pt.: „Rola endoskopowej dyssekcji
podśluzówkowej w leczeniu nowotworów jelita grubego” dr n med. Michała
Spychalskiego, Kierownika Zakładu Endoskopii Szpitala Specjalistycznego w
Brzezinach** ^[L]_[SEP]

Dane ogólne

Dr n. med. Michał Spychalski ukończył studia medyczne w roku 2005 uzyskując dyplom (z wynikiem bardzo dobrym) lekarza na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Tytuł doktora nauk medycznych otrzymał w roku 2011 na Wydziale Wojskowo-Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, po obronie rozprawy doktorskiej: „Rola cyklooksygenazy-2 w patogenezie raka jelita grubego” (Promotor rozprawy doktorskiej – Profesor dr hab. n. med. Adam Dziki). Tytuł specjalisty chirurgii ogólnej uzyskał w roku 2013, kierownikiem specjalizacji był również Profesor Adam Dziki. ^[L]_[SEP]

Staż podyplomowy odbywał w latach 2005-2006 w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. M. Kopernika w Łodzi, po odbyciu stażu rozpoczął trwające do roku 2011 studia doktoranckie w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. W tym samym czasie rozpoczął pracę jako asystent w Klinice Chirurgii Ogólnej i Kolorektalnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, gdzie pracował do roku 2015, by następnie ^[L]_[SEP]związać się zawodowo ze Szpitalem Specjalistycznym w Brzezinach, gdzie pracuje do chwili obecnej jako kierownik zakładu

endoskopii zabiegowej i bariatrycznej oraz członek zespołu chirurgicznego oddziału chirurgii ogólnej i onkologicznej.

Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięciem naukowym przedstawionym do recenzji jest cykl publikacji: „Rola endoskopowej dyssekcji podśluzówkowej w leczeniu nowotworów jelita grubego”. Punktacja cyklu wg listy MNiSW wynosi 325 pkt, współczynnik IF dla prac umieszczonych w cyklu wynosi 12.259. Cykl został dobrany w sposób bardzo spójny, wszystkie prace ściśle wiążą się z tytułem dysertacji, są oryginalnym, często nowatorskim wkładem Autora w rozwój endoskopowej minimalnie inwazyjnej chirurgii jelita grubego na skalę światową. Autor oświadcza, iż powyższy cykl publikacji powiązanych tematycznie jest jego indywidualnym osiągnięciem naukowym, co potwierdzają oświadczenia współautorów o ich indywidualnym wkładzie w publikacje. Najlepszym jednak potwierdzeniem roli dr n. med. Michała Spychalskiego jest fakt, iż w każdej z prac cyklu jest on pierwszym Autorem. To, wraz ze wspomnianą spójnością cyklu prac, budzi bardzo duże uznanie i jest godne naśladowania.

Temat pracy uważam za bardzo dobrze dobrany i ważny klinicznie. Nowotwory jelita grubego to schorzenie, którego częstość zwiększa się i trend ten będzie się utrzymywać. Największa efektywność leczenia tych nowotworów to ich usunięcie na wczesnym etapie, najlepiej przed przemianą złośliwą lub w jej wczesnych stadiach. Przy odpowiednio prowadzonej profilaktyce i badaniach kontrolnych, zwłaszcza w grupach wysokiego ryzyka, znaczna część chorych może być leczona na tym etapie. Dobre wyniki leczenia nowotworów jelita grubego w krajach Europy Zachodniej, USA czy Japonii wynikają właśnie z odpowiednio wczesnego leczenia i usuwania zmian na wczesnym etapie zaawansowania. Optymalnym postępowaniem, z punktu widzenia pacjenta, ale też szeroko rozumianego systemu opieki zdrowotnej, jest usuwanie zmian endoskopowo, bez narażania pacjenta na rozległy zabieg operacyjny.

Cały czas trwają dyskusje nad optymalnymi protokołami postępowania, wskazaniami do czasu i rodzaju zabiegu operacyjnego, poszukiwane są parametry prognostyczne zarówno dla przebiegu choroby nowotworowej jak i leczenia. Tymi właśnie zagadnieniami zajął się dr n. Michał Spychalski. Pod względem formalnym osiągnięcie naukowe opiera się o sześć publikacji:

1. Spychalski M., Dziki A. Safe and efficient colorectal endoscopic submucosal dissection in European settings: is successful implementation of the procedure possible? Dig Endosc. 2015; 27(3): 368-73. IF - 2.715, MNiSW- 25 pkt.

2. Spychalski M., Skulimowski A., Dziki A., Saito Y. Colorectal endoscopic submucosal dissection (ESD) in the West - when can satisfactory results be obtained? A single-operator learning curve analysis. *Scand J Gastroenterol.* 2017; 52(12): 1442-1452. IF- 2.629, MNiSW - 20 pkt.
3. Spychalski M, Skulimowski A, Nishimura M, Dziki A. Comparison of Endoscopic Submucosal Dissection for Primary and Recurrent Colorectal Lesions: A Single-Center European Study. *J Laparoendosc Adv Surg Tech A.* 2019 Mar; 29(3): 366-373. IF – 1.878, MNiSW - 40 pkt.
4. Spychalski M., Włodarczyk M., Włodarczyk J., Dąbrowski I., Bednarski P., Dziki A. Endoscopic submucosal dissection for rectal neoplastic lesions: experience from a European center. *Archives of Medical Science.* 2021. doi:10.5114/aoms/144292. IF - 3.318, MNiSW - 100 pkt.
5. Spychalski M., Włodarczyk M., Winter K., Włodarczyk J., Dąbrowski I., Dziki A. Outcomes of 601 Colorectal Endoscopic Submucosal Dissections in a Single Western Center: Is Right Colon Location Still a Major Concern? *Surg Laparosc Endosc Percutan Tech.* 2021; 31(5): 578-583. IF – 1.719, MNiSW - 40 pkt.
6. Spychalski M., Włodarczyk M., Winter K., Włodarczyk J., Dąbrowski I., Dziki A. Volume of surgical interventions for benign colorectal tumors - an analysis of 3510 surgical and endoscopic resections in the single colorectal center in Poland. *Pol Przegl Chir* 2021; 93 (6): 11-19. MNiSW - 100 pkt.

Każda z prezentowanych prac jest ciekawym, oryginalnym i ważnym klinicznie opracowaniem i analizą problem. W pierwszej pracy, można nazwać ją “wprowadzająca” Autor skupił się na skuteczności i bezpieczeństwie endoskopowej dyssekcji podśluzówkowej jako nowej metody endoskopowej resekcji wczesnych postaci nowotworów jelita grubego. Warto podkreślić iż analiza 70 pacjentów była w momencie publikacji jedną z większych serii ESD w obrębie jelita grubego w krajach zachodnich.

W drugiej z serii prac dotyczących ESD w jelicie grubym Autor zajął się szczegółową analizą etapów krzywej uczenia techniki. Warto zwrócić uwagę, iż ogólny odsetek resekcji en block w analizowanej grupie pacjentów wyniósł 79%, przy czym po dwóch pierwszych etapach krzywej uczenia odsetek ten wzrósł do 86%, a w lokalizacji zmian w odbytnicy wyniósł 90,7%. Dodatkowo, w końcowych dwóch etapach analizowanej krzywej uczenia odsetek resekcji en block zmian powyżej 5 cm średnicy, traktowanych przez ekspertów jako duże i trudne, zbliżył się do wyników uzyskiwanych w zmianach mniejszych. Trzecia praca dotyczyła leczenia zmian nawrotowych w jelicie grubym W swojej pracy Autor porównał

wyniki ESD zmian pierwotnych (228 przypadków) oraz nawrotowych (70 zmian w okrężnicy i odbytnicy), przy czym warto podkreślić, iż liczba zmian nawrotowych poddanych analizie porównawczej była jedną z większych w momencie publikacji. Autor osiągnął bardzo dobre rezultaty, gdyż po zakończeniu krzywej uczenia uzyskiwał resekcje R0 na poziomie ponad 80%.

Czwarta praca to bardzo ważna moim zdaniem analiza ponad 600 przypadków ESD, co czyni ją największą do tej pory opublikowaną serią przypadków dyssekcji w jelicie grubym w ośrodku zachodnim. Praca ta, dzięki budzącej uznanie i zaufanie do wyników liczbą pacjentów i osiągniętych rezultatów, jest doskonałą promocją ESD (w dobrym tego słowa znaczeniu), cieszy iż jest ona dziełem Zespołu z Polski.

W piątej pracy Autor skupił się na problematyce endoskopowej dyssekcji podśluzówkowej w leczeniu nowotworów odbytnicy. Autor wykazał, że przy odpowiedniej technice zabieg dyssekcji w przypadku nawrotowych polipów jest możliwy do wykonania, a wyniki nie różnią się statystycznie od ESD w zmianach pierwotnych i jednoznacznie udowodnił, że ESD jest techniką skuteczną i bezpieczną w przypadku zmian w odbytnicy, może i powinno być alternatywą dla bardziej „agresywnych” (i obciążających) metod leczenia.

Ostatnia, szósta praca stanowi świetne podsumowanie i logiczne „zamknięcie” cyklu, jest bowiem analizą 3510 procedur resekcyjnych - endoskopowych i chirurgicznych w obrębie jelita grubego wykonanych w Szpitalu Specjalistycznym w Brzezinach w latach 2015-2019 (1907 resekcji chirurgicznych, 1002 zabiegi mukozektomii oraz 601 endoskopowych dyssekcji podśluzówkowych). Autor świetnie wykazał, jak dobrze wykonywana i prawidłowo wdrażana ESD może stać się doskonałym uzupełnieniem możliwości zapewnienia pacjentowi pełnego spektrum leczenia zmian w ośrodku specjalizującym się w chirurgii kolorektalnej. Nie ukrywam, iż ta praca (jak zresztą poprzednie) stanowiła jedną z inspiracji dla Naszego Ośrodka do wprowadzania ESD (przy czym nasi endoskopiści brali udział w bardzo wysoko ocenianych przez nich szkoleniach prowadzonych przez dr n. med. Michała Spychalskiego...) Godnym uznania jest spójność cyklu, zbliżony okres prowadzenia badań oraz ujednolicenie podstawowych aspektów metody badania, co pozwala na porównywanie wyników i wyciąganie bardziej ogólnych wniosków. Wszystkie prace zostały opublikowane w renomowanych czasopismach posiadających Impact Factor. Przedstawione w cyklu publikacje zostały poddane szczegółowej recenzji przez niezależnych ekspertów, co wynika z wymogów stawianych czasopismom recenzowanym. Aspekty związane z metodyką badań, poprawnością metod statystycznych, prezentacją wyników czy też ich dyskusją nie wymagają więc oceny krytycznej i należy przyjąć, iż ich poprawność jest dostatecznie

zweryfikowana. Warto wspomnieć, iż publikacje te są już cytowane, niektóre po kilkadziesiąt razy, co nie tylko jest dużym osiągnięciem, ale potwierdza to również dużą wagę kliniczną zarówno poruszanych tematów jak i samych publikacji.

Uważam, iż przedstawiony do oceny cykl publikacji spełnia wszystkie wymagania, jakie stawiane są tego rodzaju osiągnięciom naukowym, jest zbiorem ciekawych, wartościowych i pionierskich w skali światowej prac. Z pewnością powstanie tego cyklu określić można jako jeden z ważnych kroków rozwoju nowoczesnej małoinwazyjnej chirurgii kolorektalnej.

Ocena dorobku naukowego poza cyklem publikacji

Dr n. med. Michał Spychalski jest autorem i współautorem, według załączonych danych bibliometrycznych 29 prac, z czego 16 to prace oryginalne, 6 to prace pogładowe, 3 opisy przypadków, 3 rozdziały w podręcznikach i jeden list do redakcji. Łączny Impact Factor prac Pana Doktora wynosi 45.103 (w tym list do redakcji BJS IF- 6.939), przy czym IF oryginalnych prac pełnotekstowych wynosi 34.808, IF prac, w którym Kandydat jest pierwszym lub ostatnim autorem wynosi 20.876 [SEP]. Liczba cytowań wg. Web of Science Core Collection wynosi - 78 (bez autocytowań 74), Indeks Hirscha – 5 (taki sam bez autocytowań). Według bazy Scopus liczba cytowań wynosi 103 (bez autocytowań - 93), Indeks Hirscha natomiast 6 (bez autocytowań - 5). [SEP] Łączna punktacja prac według punktacji MNiSW to 1287 punktów. Dr n. med. Michał Spychalski jest autorem i współautorem 13 doniesień przedstawianych na krajowych i zagranicznych kongresach i zjazdach chirurgicznych.

W analizie dorobku uwagę zwraca bardzo wyraźny wzrost aktywności naukowej po uzyskaniu tytułu doktora nauk medycznych. Warto również podkreślić, iż większość pracy oryginalnych to prace publikowane w dobrych czasopismach z IF. Dorobek naukowy Kandydata jest spójny, konsekwentnie związany z jego obszarem zainteresowań i ciekawy.

Głównym obszarem zainteresowań naukowych dr n med. Michał Spychalskiego jest z pewnością szeroko rozumiane leczenie endoskopowe zmian nowotworowych jelita grubego. Świadczą o tym nie tylko prace stanowiące poddany ocenie cykl, ale również szereg innych artykułów, w tworzeniu których kandydat uczestniczył od wielu lat, od samego początku swej kariery naukowej. Muszę przyznać, iż zakres zagadnień dotyczących pośrednio lub bezpośrednio leczenia raka jelita grubego i odbytnicy jest bardzo szeroki, dotyczy aspektów chirurgicznych, prognostycznych, strategii leczenia czy też strategii uczenia zabiegów endoskopowych. To z pewnością wyraźne profilowanie zakresu zainteresowań naukowych, co wydaje się przekładać na dużą biegłość w konstruowaniu badań i ich prowadzeniu w

sposób owocujący publikacjami w dobrych czasopismach naukowych. Analizując prace naukowe, zarówno cyklu jak i poza cyklem, dotyczące nowotworów jelita grubego uwagę zwraca dojrzały warsztat badawczy, umiejętność tworzenia baz danych, czytelność interpretacji i przedstawieniu wyników, ale też, co należy podkreślić, bardzo wysokie umiejętności kliniczne dr n med. Michała Spychalskiego

Jak wspomniano powyżej nowotwory jelita grubego dominują w aktywności badawczej Kandydata, można jednak znaleźć ciekawe prace z zakresu zaopatrywania endoskopowego problemów klinicznych górnego odcinka przewodu pokarmowego czy szeroko rozumianej chirurgii onkologicznej (w tym nowotwory tarczycy, skóry czy GIST).

Udział w projektach badawczych i inne aktywności

Kandydat uczestniczy i kreuje aktywności naukowe i badawcze. Był współautorem i głównym badaczem zakończonych grantu KBN nr 2P05A-08529: „Badanie doświadczalnej nad szlakami działania chemoprewencyjnego witaminy B6 na wyindukowanego raka jelita grubego.” Oraz współautorem zakończonych grantu UM w Łodzi nr 505 – 15 - 687 „Apoptoza i proliferacja we wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego leczonym mesalazyną.” Był również ekspertem w ramach projektu „Rozwój kształcenia specjalizacyjnego lekarzy, w dziedzinach istotnych z punktu widzenia potrzeb epidemiologiczno- demograficznych kraju, z wykorzystaniem technik symulacji endoskopowych” współfinansowanego przez Unię Europejską, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego (nr sprawy: ZP- 806/17), Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Dr n med Michał Spychalski jest również koordynatorem wielośrodkowego projektu badawczego dotyczącego wyników leczenia endoskopowego raków jelita grubego naciekających warstwę podśluzową. W ramach projektu ściśle współpracuję z ośrodkami naukowymi w Wielkiej Brytanii (Szpital św. Marka w Londynie), Madrycie (Hospital Universitario).

Współuczestniczył on w organizacji szeregu konferencji, aktywnie “poszukiwał” możliwości kształcenia zarówno zawodowego (kursy, stypendia) jak i naukowego. Odbył dużą ilość staży chirurgicznych i naukowych. Staże chirurgiczne odbywał w profilowanym zakresie chirurgii kolorektalnej w najlepszych ośrodkach światowych Heidelberg (2001), Oslo (2002), Cleveland Clinic (2004), Wendisch Rietz Niemcy (2011). Odbył również szereg staży endoskopowych, w renomowanych ośrodkach, przy czym warto podkreślić ich rangę i wymiar praktyczny, gdyż stały się one podstawą implementacji metody ESD i POEM nie tylko w Klinice Chirurgii Ogólnej i Kolorektalnej, w której pracował, ale również jej wprowadzenia i popularyzowania w skali kraju. Wspomniane staże to: pobyt w Showa

Digestive Disease Centre w Jokohamie, wiodącym ośrodku ESD i POEM w Japonii (2003), kursy endoskopowej dyssekcji podśluzówkowej na modelach zwierzęcych – Hamburg, Niemcy (2014), Rotterdam, Holandia (2014), Paryż (2014), Wendisch Rietz, Niemcy (2014), Kobe, Japonia (2014), Tokyo, Japonia (2015), Salzburg Austria (2017), kurs z endoskopii bariatrycznej Madryt, Hiszpania (2015), staże w Tokyo, Japonia (2015, 2016) w Tokyo Metropolitan Geriatric Hospital (ESD, EUS, ERCP) i w National Cancer Center, szkolenie z szycia endoskopowego – OverStitch w hamburhu (2021).

Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

To z pewnością ważny i bardzo pozytywny aspekt działalności Kandydata. Już w okresie studiów doktoranckich w UM w Łodzi prowadził zajęcia ze studentami wydziału wojskowo-lekarskiego oraz anglojęzycznymi w ramach zatrudnienia w Klinice Chirurgii Ogólnej i Kolorektalnej.

Od 2015 roku prowadzi cykliczne kursy z endoskopowej dyssekcji podśluzówkowej w Szpitalu Specjalistycznym w Brzezinach, szkoląc w ich trakcie kilkudziesięciu specjalistów chirurgii ogólnej, onkologicznej oraz gastroenterologii. Dr n med. Michał Spychalski od 2017 roku wykonuje pokazowe zabiegi dyssekcji w jelicie grubym podczas największych w Polsce warsztatów endoskopowych organizowanych przez zespół Prof. Jarosława Reguły i prof. Michała Kamińskiego (CO, Warszawa).

Od 2018 roku jest kierownikiem naukowym ośrodka szkoleniowego Olympus z endoskopowej dyssekcji podśluzówkowej dedykowanego dla lekarzy z Europy Środkowej i Wschodniej, zoorganizował kilka edycji kursów szkoleniowych. W roku 2021 roku został jednym z czterech ekspertów ESD zaangażowanych w projekt szkoleniowy Pentax Forward Program dedykowany lekarzom z Europy i Bliskiego Wschodu, chcącym doskonalić się w dyssekcji podśluzówkowej.

Kandydat od początku szkolenia specjalizacyjnego [SEP] jest członkiem Towarzystwa Chirurgów Polskich. Brał aktywny udział w pracach łódzkiego oddziału TChP, aktywnie uczestniczy w procesie kształcenia i certyfikacji chirurgów w endoskopii. Od 2019 roku pracownia endoskopowa w Brzezinach, której jest kierownikiem jest jedynym w województwie łódzkim ośrodkiem akredytowanym Towarzystwa Chirurgów Polskich w zakresie szkolenia z endoskopii górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Od 2014 roku jest członkiem Europejskiego Towarzystwa Chirurgii Endoskopowej, uczestnicząc w zjazdach międzynarodowych EAES – w Paryżu i Frankfurtach.

Podsumowanie

Oceniając dorobek Kandydata, tj. dzieło naukowe, dorobek naukowy, aktywność naukową i dydaktyczną chciałbym podkreślić jego dojrzałość i wysoki poziom. Godnym podkreślenia jest również, trudna do wymiernej oceny ale doskonale znana w środowisku nie tylko chirurgicznym duża biegłość Pana Doktora w dziedzinie zaawansowanych technik endoskopowych, które nie tylko wykonuje, ale również świetnie naucza.

Stwierdzam, iż przedstawione mi do recenzji dzieło *„Rola endoskopowej dyssekcji podśluzówkowej w leczeniu nowotworów jelita grubego”* dr n. med. Michała Spychalskiego spełnia wymogi przewidziane przepisami prawa w procedurze ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych, w tym przede wszystkim określonymi w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.).

Przedkładam moją pozytywną ocenę osiągnięcia naukowego, dorobku naukowego i dydaktyczno-wychowawczego dr n. med. Michała Spychalskiego, która w mojej ocenie w pełni uzasadnia wniosek o Jego dopuszczenie do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Poznań, 2022-07-21

Kierownik

Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej
i Onkologii Gastroenterologicznej Uniwersytetu Medycznego
w Poznaniu

Prof. dr hab. Tomasz Banasiewicz